

Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası tərəfindən 2014-cü ildə
Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmiş

TƏKLİFLƏR

1. Azərbaycan Respublikasının iqtisadi inkişafı beynəlxalq tədbirləri yüksək səviyyədə təşkil etmək imkanı yaratmışdır. Azərbaycanın beynəlxalq imicinin yüksəlməsi istiqamətində belə tədbirlərin əhəmiyyəti danılmazdır. Eyni zamanda, ictimai həyatda bərqərar olmuş sabitlik və tədbirlərin təşkili ilə bağlı respublikamızın uğurlu təcrübəsi ildən-ilə daha çox beynəlxalq tədbirin ölkəmizdə təşkili olunması ilə nəticələnir. Belə ki, təkcə 2013-cü ildə beynəlxalq və respublika səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi üçün 44,2 mln. manat vəsait xərclənmişdir.

Beynəlxalq və respublika səviyyəli tədbirlərin təşkili ilə bağlı xərclər Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2008-ci il 4 noyabr tarixli 254 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatlar tərəfindən beynəlxalq və respublika səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi, habelə xarici ölkələrin nümayəndə heyətlərinin və rəsmi şəxslərinin qəbulu, onlara xidmət göstərilməsi üçün dövlət büdcəsində vəsaitin nəzərdə tutulması və xərclənməsi Qaydaları” ilə tənzimlənir.

Palata tərəfindən həyata keçirilmiş nəzarət tədbirləri nəticəsində bu Qaydaların bəzi tələblərinin dövlət vəsaitlərinin qənaətli, səmərəli və qanunauyğun şəkildə istifadə olunmasında bir sıra problemlər yaratdığı müəyyən edilmişdir. Göstərilənləri nəzərə alaraq, aşağıdakıları təklif edirik:

- *Qeyd edilmiş Qərarın 2008-ci ildə qəbul edildiyini, həmin tarixdən müəyyən müddət keçdiyini və bununla əlaqədar normalaşdırılan xərclərin mövcud bazar qiymətlərindən fərqləndiyini nəzərə alaraq, Qərarın dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatlar tərəfində beynəlxalq və respublika səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi, habelə xarici ölkələrin nümayəndə heyətlərinin və rəsmi şəxslərin qəbulu, onlara xidmət göstərilməsi üçün büdcə vəsaitlərinin xərc normalalarının “Əlavə” hissəsində 3-cü və 4-cü bölmələr üzrə normalara yenidən baxılmasını;*

- *Qərarın dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatlar tərəfindən beynəlxalq və respublika səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi, habelə xarici ölkələrin nümayəndə heyətlərinin və rəsmi şəxslərinin qəbulu, onlara xidmət göstərilməsi üçün büdcə vəsaitlərinin xərc normaları hissəsinin “2. Yemək xərcləri (1 nəfər üçün)” bölməsi bu Qərarın əlavəsində düzgün təsnifləşmədiyi üçün “2.2”, “2.3” sıralamasının müvafiq olaraq “2.1.1”, “2.1.2” sıralaması ilə əvəz olunmasını;*

- *“Dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatlar tərəfindən beynəlxalq və respublika*

səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi, habelə xarici ölkələrin nümayəndə heyətlərinin və rəsmi şəxslərinin qəbulu, onlara xidmət göstərilməsi üçün büdcə vəsaitlərinin xərc Normaları”nda sinxron tərcümə ilə digər tərcümə xidmətlərinin xərc normaları arasında fərqlilik müəyyən edilməmişdir. Sinxron tərcümə ilə digər tərcümə xidmətləri arasında mövcud bazar qiymətləri arasında əsaslı fərqin mövcudluğunu nəzərə alaraq, bu tərcümə xidməti ilə bağlı Normalarda yeni tənzimlənmənin, eləcə də təcrübədə beynəlxalq səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi, habelə xarici ölkələrin nümayəndə heyətlərinin və rəsmi şəxslərinin qəbulu zamanı tərcümə xidmətlərindən digər xidmətlərə nisbətə daha çox istifadə edildiyini və bu xidmətə zərurətin daha çox olduğunu nəzərə alaraq Normaların 3.3-cü bəndində “1 gün ərzində 8 saata qədər” sözlərinin çıxarılmasını və xərc normasının mövcud bazar şərtləri nəzərə alınmaqla yenidən tənzimlənməsini;

- Beynəlxalq və respublika səviyyəli tədbirlərin iştirakçısı olan nümayəndə heyətinin rəhbəri və nümayəndə heyətinin üzvləri ilə bağlı xərclərdə fərqlərə yol verilməməsi məqsədilə Qərarın əlavəsinin “4. Daftərxana xərcləri” bölməsinin “4.1” və “4.2” yarım bölmələrinin birləşdirilməsini;

- Normaların “Qeydlər” hissəsinin 1-ci bəndinə əsasən beynəlxalq və respublika səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi zamanı Azərbaycan Respublikası tərəfindən tədbirdə iştirak edən şəxslər üçün göstərilən normalar (1-ci, 3-cü və 5-ci bəndlər istisna olmaqla) tətbiq edilir.

Lakin, Normalarda “Digər xidmətlərlə bağlı xərclər”in 3.1 və 3.2-ci bəndlərində Azərbaycan tərəfindən iştirak edən tərcüməçi və müşayiət edən şəxslər də daxil olmaqla 1 nəfər üçün gündəlik xərc müəyyən edilmişdir ki, bu da “Qeydlər” hissəsinin 1-ci bəndində 3-cü bəndin istisna edilməsi ilə 3.1 və 3.2-ci bəndlər arasında ziddiyyət təşkil edir.

Bununla yanaşı, təcrübədə beynəlxalq səviyyəli tədbirlər zamanı həm Azərbaycan tərəfinin nümayəndələrinin, həm də xarici ölkə nümayəndələrinin danışıqlar, mədəni tədbirlər zamanı bufet xidməti, məişət xidməti, mədəni tədbirlərlə bağlı xidmətlər və digər xidmətlərdən birgə istifadə edildiyini nəzərə alaraq, “Qeydlər”in 1-ci bəndində “3” rəqəminin “3.3” rəqəmi ilə əvəz edilməsini;

- “Qeydlər” hissəsinin 5-ci bəndinə əsasən xarici ölkələrin nümayəndə heyəti üzvlərinin sayı 5 nəfərdən çox olduqda, nümayəndə heyətinə xidmət göstərən tərcüməçilərin və müşayiət edən şəxslərin sayı hər 5 nəfərdən az olmayan nümayəndə heyəti üçün 1 nəfər tərcüməçi və ya müşayiət edən şəxs hesabı ilə müəyyən edilə bilər.

Təcrübədə beynəlxalq səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi zamanı bəzi hallarda müxtəlif dillərdə danışan ölkələrdən nümayəndə heyətləri iştirak edir ki, bu zaman nümayəndə heyətlərinin üzvlərinə 1 nəfər tərcüməçi tərəfindən müxtəlif dillərdə tərcümə xidmətlərinin göstərilməsində çətinliklər yaranır və müxtəlif dilləri

bilməyən şəxslərə bu normanın tətbiq edilməsi mümkün olmur. Göstərilənləri nəzərə alaraq, “Qeydlər”in 5-ci bəndinə aşağıdakı məzmununda əlavələrin edilməsini:

“Xarici nümayəndə heyətinin say tərkibindən asılı olmayaraq onların ayrı-ayrı dil qrupları üzrə nümayəndə heyətinə (nümayəndəsinə) tərcümə xidmətinə görə 1 nəfər tərcüməçi və ya müşayiət edən şəxs hesabı ilə müəyyən edilə bilər”.

2. Hesablama Palatası tərəfindən keçirilən nəzarət tədbirləri zamanı bəzi hallarda dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatlar tərəfindən xarici ölkələrdə beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi, rəsmi ziyafətlərin verilməsi, rəsmi şəxslərin qəbulu, onlara xidmətlərin göstərilməsi hallarına rast gəlinir ki, həmin hallar üzrə vəsaitlərin dövlət büdcəsində nəzərdə tutulması, ayrılması, istifadəsi və xüsusilə rəsmiləşdirilməsini tənzimləyən müvafiq normativ olmadığından “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun tələbləri əsas götürülərək Bakı şəhərində qeydiyyatda olan firmalara üstünlük verməklə sorğu nəticəsində qalib təşkilatı müəyyən edir, dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsaiti tam məbləğdə həmin təşkilatın hesabına köçürür, tədbir başa çatdıqdan sonra köçürülən məbləğə uyğun xidmətlərin göstərilməsi barədə qəbul aktı tərtib edilir.

Həmin qəbul aktına vəsaitlərin xərclənməsinə dair ilkin təsdiqedicisi sənədlər, o cümlədən tədbir iştirakçılarının nəqliyyat xərcləri (Azərbaycandan gələn nümayəndələrin gediş-gəlişini təsdiq edən sənəd), mehmanxanada yerləşdirilməsi, otel və ziyafət xərcləri, tədbir keçirilən obyektin ünvanı və icarə xərcləri barədə təsdiqedicisi sənədlər, habelə tədbirdə iştirak edəcək xarici nümayəndə heyətinin tərkibi, iştirakçıların sayı və digər məlumatlar əlavə olunmadan vəsait birbaşa xərcə silinir.

Məlumat üçün bildiririk ki, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2008-ci il 4 noyabr tarixli 254 nömrəli qərarı ilə “Dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatlar tərəfindən beynəlxalq və respublika səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi, habelə xarici ölkələrin nümayəndə heyətlərinin və rəsmi şəxslərinin qəbulu, onlara xidmət göstərilməsi üçün dövlət büdcəsində vəsaitin nəzərdə tutulması və xərclənməsi Qaydaları” təsdiq edilmişdir ki, bu Qaydalar Azərbaycan Respublikasında beynəlxalq və respublika səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi üçün vəsaitlərin dövlət büdcəsində nəzərdə tutulması və dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatlar tərəfindən bu tədbirlərin keçirilməsi, habelə xarici ölkələrin nümayəndə heyətlərinin və rəsmi şəxslərinin qəbulu, onlara xidmət göstərilməsi üçün büdcə vəsaitlərinin nəzərdə tutulması və xərclənməsini tənzimləyir.

Göstərilənləri nəzərə alaraq, xarici ölkələrdə və beynəlxalq təşkilatlarda beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi, rəsmi ziyafətlərin verilməsi, rəsmi şəxslərin qəbulu, onlara xidmətlərin göstərilməsi hallarını tənzimləyən yeni normativ aktın

hazırlanmasını və ya qeyd olunan qərara həmin prosesləri tənzimləyən normalar barədə müvafiq əlavələrin edilməsini təklif edirik.

3. Məlumunuz olduğu kimi, Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi tərəfindən göstərilən ödənişli tibbi xidmətlərin növləri və həmin xidmətlərə görə hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən ödənilən haqlar Səhiyyə Nazirliyinin müvafiq şöbəsi ilə razılaşdırılaraq Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi tərəfindən 19 fevral 2007-ci ildə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin sanitar-epidemioloji xidməti tərəfindən göstərilən ödənişli xidmətlərin növləri və qiymət cədvəli” ilə tənzimlənir. Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi tərəfindən hüquqi və fiziki şəxslərə göstərilmiş xidmətlərə görə müəyyən olunmuş haqların ödənilməsinin düzgünlüyü yoxlanıldıqda məlum olmuşdur ki, adı çəkilən qiymət cədvəlində bəzi xidmət növləri, o cümlədən “laboratoriya müayinələrinin qiyməti nəzərə alınmadan gigiyenik sertifikatın, sanitariya pasportlarının, gəmi şəhadətnamələrinin və s. verilməsi” xidmət növləri üzrə ödənilən haqların məbləği əvvəlki illərlə müqayisədə əsas olmadan növbəti il üçün bir neçə dəfə azaldılmışdır. Bu növ halların aradan qaldırılması, habelə Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi tərəfindən göstərilən ödənişli tibbi xidmətlərin dəyərinin aparılan laboratoriya müayinələrinin dəyəri ilə uyğunlaşdırılması məqsədilə laboratoriya müayinələrinə sərf olunan bütün xərclərin (əmək haqqı xərclərinin, materialların, o cümlədən reaktivlərin və sair) məbləğlərinin nəzərə alınmasını məqsədmüvafiq hesab edirik.

Göstərilənləri, habelə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 28 sentyabr tarixli 178 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənən malların (işlərin və xidmətlərin) siyahısı”nın 16-cı – “Dövlətə məxsus ixtisaslaşdırılmış müəssisələrdə tibbi yardım, müayinə, müalicə və sanitar sahələrdə xidmətlər” bəndində göstərilən xidmətlərin Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 26 dekabr tarixli 341 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiymət) Şurası haqqında Əsasnamə”nin 2.1.1-ci – “Azərbaycan Respublikasında qüvvədə olan qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq dövlət tənzimlənməsinə aid edilmiş qiymətlərin tənzimlənməsinin həyata keçirilməsini təmin etmək” bəndinə əsasən Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən tənzimlənmə bilməsini nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi tərəfindən göstərilən ödənişli tibbi xidmətlərin növləri və həmin xidmətlərə görə hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən ödənilən haqların Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən təsdiq olunmasını məqsədmüvafiq hesab edirik.

Əlavə olaraq bildiririk ki, Mərkəzin laboratoriyalarında ərzaq və qeyri-ərzaq məhsullarının nümunələrinin müayinələri aparılarkən keçmiş SSRİ Baş dövlət sanitar həkimi tərəfindən 1980-ci il 30 sentyabr tarixli 2255-80 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş “Sanitariya-epidemioloji xidmət müəssisələrində yeyinti

məhsullarının ekspertizasının aparılması qaydaları”ndan istifadə edilir. Göstərilənlərə əsasən, “Normativ-hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla, qeyd edilən məsələnin tənzimlənməsi məqsədilə yeni normativ-hüquqi aktın hazırlanmasını məqsədamüvafiq hesab edirik.

4. “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar olaraq “ibtidai”, “əsas” və “orta” ümumtəhsil pillələri “ibtidai”, “orta” və “tam orta” ümumtəhsil pillələri ilə əvəz edilmişdir. Lakin Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2004-cü il 6 oktyabr tarixli 149 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikası Vahid Büdcə Təsnifatının “Büdcə xərclərinin funksional təsnifatı” əlavəsində “Təhsil” bölməsinin 4.2.0. köməkçi bölməsi “Natamam və orta təhsil” kimi müəyyən edilmişdir. Bu işə, öz növbəsində, vəsaitlərin uçotu ilə bağlı müəyyən problemlər yaradır.

Göstərilənləri nəzərə alaraq, Vahid Büdcə Təsnifatında müvafiq dəyişikliyin edilməsini məqsədəuyğun hesab edirik.

5. Məlum olduğu kimi, respublikanın təhsil müəssisələrində, xəstəxanalarda və sosial sahənin digər ictimai müəssisələrində vətəndaşların qida normaları Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Təhsil müəssisələrində, xəstəxanalarda və sosial sahənin digər ictimai müəssisələrində vətəndaşların qida normalarının tətbiq edilməsi haqqında” 1994-cü il 9 mart tarixli 103 nömrəli Qərarı ilə tənzimlənir. “Müalicə-profilaktika müəssisələrində bir xəstə üçün orta sutkalıq ərzaq normaları” Qərarın 5 sayılı əlavəsində, “Doğum evləri (şöbələri) və uşaq xəstəxanalarında (şöbələrində) hər bir nəfərə düşən qida normaları” isə 6 sayılı əlavəsində müəyyən edilmişdir. Qərarın qeyd olunan 5 sayılı əlavəsində vərəm əleyhinə dispanserlərdə, şöbələrdə, xüsusiləşdirilmiş vərəm xəstəxanalarında və vərəm əleyhinə sanatoriyalarda vərəmli xəstələr üçün yaş qrupları nəzərə alınmaqla qida normaları tənzimlənməmişdir. Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası tərəfindən aparılan dövlət büdcəsindən səhiyyə müəssisələrinə ayrılan vəsaitlərin auditi zamanı səhiyyə müəssisələri tərəfindən vərəmə yoluxmuş xəstələrin digər xəstələrdən fərqli olaraq gücləndirilmiş ərzaq təminatı əsas gətirilərək yuxarıda qeyd olunan Qərarla müəyyən olunmuş normadan artıq ərzaq silgisi halları aşkar edilmişdir.

Bundan əlavə, Qərarın 6 nömrəli əlavəsində uşaq xəstəxanalarında (şöbələrində) 1-17 yaş arasında xəstə uşaqlar üçün qida normaları eyniləşdirilmişdir ki, bu da dövlət büdcəsindən həmin məqsədlərə ayrılmış vəsaitlərin səmərəsiz istifadəsinə səbəb olur.

Göstərilənləri nəzərə alaraq, həmin Qərarın qeyd olunan əlavələrində Vərəm əleyhinə dispanserlərdə, şöbələrdə, xüsusiləşdirilmiş vərəm xəstəxanalarında və vərəm əleyhinə sanatoriyalarda vərəmli xəstələr üçün, o cümlədən uşaq xəstəxanalarında uşaqların, habelə süni qidalanmada olan 1 yaşa qədər uşaqlar

da nəzərə alınmaqla, bir neçə yaş qrupuna bölünərək, aylar üzrə hər uşağa düşən qida normasının qruplar üzrə müəyyən edilməsini məqsədamüvafiq hesab edirik.

Eyni zamanda, Qərarın 5 sayılı “Müalicə-profilaktika müəssisələrində bir xəstə üçün orta sutkalıq ərzaq normaları” əlavəsinin qeyd hissəsinə əsasən, müalicə-profilaktika müəssisəsinin mətbəxində olan ərzaqların müxtəlifliyindən asılı olaraq bir ərzağı başqası ilə əvəz etmək olar. Lakin Qərarda yeməklərin hazırlanmasında məhsulların qarşılıqlı əvəzlənməsi mexanizmi tənzimlənmədiyindən xərclər prosesində müəyyən çətinliklər yaranır. Bu səbəbdən, Qərarda qeyd olunan müəssisələrdə hər hansı bir ərzağın digər uyğun ərzaqla əvəzlənməsinin mümkünlüyünü müəyyən edən mexanizmin işlənilməsi hazırlanmasını məqsədamüvafiq hesab edirik.

6. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin nəzdində təsərrüfathesablı Təhsil Sisteminin İnforsasiyalaşdırılması İdarəsinin yaradılması haqqında” 19 iyun 2008-ci il 141 nömrəli Qərarına əsasən informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi sahəsində dövlət investisiya xərcləri və xarici investisiyalar hesabına nəzərdə tutulmuş vəsaitlər üzrə sifarişçi funksiyasını Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi Təhsil Sisteminin İnforsasiyalaşdırılması İdarəsi vasitəsilə həyata keçirir.

Hesablama Palatası tərəfindən aparılan nəzarət tədbirləri ilə müəyyən edilmişdir ki, Nazirlər Kabinetinin qeyd olunan Qərarı ilə Təhsil Sisteminin İnforsasiyalaşdırılması İdarəsi Təhsil Nazirliyinin nəzdində təsərrüfathesablı müəssisə olduğu halda, İdarənin bütün xərcləri Təhsil Nazirliyi tərəfindən dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş “2008-2012-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında təhsil sisteminin inforsasiyalaşdırılması üzrə Dövlət Proqramı”na ayrılmış vəsait hesabına icra edilmişdir.

Göstərilənləri nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin nəzdində təsərrüfathesablı Təhsil Sisteminin İnforsasiyalaşdırılması İdarəsinin hüquqi statusuna uyğun maliyyələşmə mexanizminin müəyyən edilməsini məqsədamüvafiq hesab edirik.

7. “Fitosanitar nəzarəti haqqında” Azərbaycan Respublikası qanununa əsasən karantin nəzarətində olan materialların zərərsizləşdirilməsi, ayrı-ayrı hüquqi və fiziki şəxslərlə bağlanan müqavilə əsasında onların vəsaitləri hesabına Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidməti tərəfindən həyata keçirilir.

“Qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənen malların (işlərin, xidmətlərin) Siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 28 sentyabr 2005-ci il tarixli 178 nömrəli qərarı ilə Karantin tədbirlərinin həyata keçirilməsi xidmətləri “Qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənen malların (işlərin, xidmətlərin) Siyahısı”na daxil edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiymət) Şurasının 2007-ci il 25 iyul tarixli 18 nömrəli qərarı ilə Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidmətinin tabeliyində olan idarə və təşkilatlar tərəfindən göstərilən pullu xidmətlərin tarifləri təsdiq edilmişdir. Həmin qərarın 6-cı və 7-ci bəndlərinə əsasən zərərsizləşdirmə üzrə xidmət haqqının tarifi karantin nəzarətində olan materialların 1 tonu üçün, anbarların, səyyar və kiçik ölçülü kameraların, nəqliyyat vasitələrinin, saxlanma yerlərinin, istixanaların, torpaq və ətraf ərazilərin 1m³ üçün sirayətlənmə dərəcəsiindən asılı olaraq fərqli müəyyən edilmişdir.

Aparılan nəzarət tədbiri zamanı müəyyən edilmişdir ki, karantin nəzarətində olan materialların və ya saxlanma yerlərinin zərərvericilərlə sirayətlənmə dərəcəsinin müəyyən edilməsi 20 aprel 1964-cü ildə təsdiq edilmiş və hazırda qüvvəsini itirmiş keçmiş SSRI-nin taxıl məhsulu üçün qəbul edilmiş standartı əsasında müəyyən edilir. (ГОСТ -10841-64). Müxtəlif materialların və saxlanma yerlərinin zərərvericilərlə sirayətlənmə dərəcəsinin müəyyən edilməsi qaydasının olmaması, bu sahədə çalışanların işini çətinləşdirməklə yanaşı, sirayətlənmə dərəcəsinin müəyyən edilməsində subyektiv amilin rolunu artırır və prosesə nəzarət etməyi çətinləşdirir.

Bununla əlaqədar olaraq, karantin nəzarətində olan materialların və saxlanma yerlərinin zərərvericilərlə sirayətlənmə dərəcəsinin müəyyən edilməsi meyarlarını nəzərdə tutan Qaydanın hazırlanması məqsədəuyğun hesab edilir.

8. Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiymət) Şurasının 2007-ci il 25 iyul tarixli 18 nömrəli qərarının 6-cı və 7-ci bəndlərində zəif və yüksək sirayətlənmə dərəcələri üçün müəyyən edilmiş xidmət tarifləri bir-birindən 20-100 dəfə fərqlidir. Məsələn, əkin və toxum materialları, dərman bitkiləri yüksək sirayətlənmədə zərərsizləşdirilərsə, 1 ton üçün 2,0 manat, zəif sirayətlənmədə zərərsizləşdirilərsə, 1 ton üçün 0,10 manat, yəni 20 dəfə az, anbarlar, səyyar və kiçik ölçülü kameralar, nəqliyyat vasitələri, saxlanma yerləri, istixanalar, torpaq və ətraf ərazilərin zərərsizləşdirilməsi tarifləri fumikantla zərərsizləşdirilərkən yüksək sirayətlənmədə 1m³ üçün 1,0 manat, zəif sirayətlənmədə 1m³ üçün 0,01 manat və ya 100 dəfə az xidmət haqqı müəyyən edilmişdir. Nəzarət tədbirləri zamanı müəyyən edilmişdir ki, zəif, orta və yüksək sirayətlənmə dərəcəsiindən asılı olmayaraq 1m³ sirayətlənmiş ərazinin zərərsizləşdirilməsi üçün təxminən eyni miqdarda və ya eyni dozada preparat (fumikant) istifadə olunur. Mövcud qanunvericiliyə görə aparılan zərərsizləşdirmə xidmətlərinin dəyəri müqavilə əsasında hüquqi və fiziki şəxslərin vəsaiti hesabına həyata keçirilir. Bəzi hallarda sirayətlənmə dərəcəsinin düzgün müəyyən edilməməsi (qaydaların olmaması) səbəbindən zərərsizləşməyə istifadə olunmuş preparatın dəyəri anbar və ya yük sahibindən alınan Tarif Şurasının təsdiq etdiyi xidmət haqqından çox təşkil edir. Sirayətlənmə dərəcəsinin müəyyən edilməsi qaydalarının olmaması və xidmət haqqının müxtəlif sirayətlənmə dərəcələrində kəskin fərqlənməsi xüsusi vəsaitlərin həcminə də təsir göstərir.

1 ton məhsula və ya 1m³ saxlama yerinə sirayətlənmənin bütün dərəcələrində

təxminən eyni miqdarda fumiqantın (dərmanın) istifadə edilməsini, işçi qüvvəsinin və digər xərclərin eyni olduğunu nəzərə alaraq:

- *tariflərin sirayətlənmə dərəcələrindən asılı olaraq müəyyən edilməsi praktikasının dayandırılmasını və ya;*
- *yüksək, orta və zəif sirayətlənmədə tətbiq edilən xidmət haqqı tariflərinin arasında olan kəskin (20-100 dəfə) fərqi aradan qaldırılmasını məqsədəuyğun hesab edirik.*

9. Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidmətində aparılan nəzarət tədbiri nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Azərbaycanda zərərli gəmiricilərə qarşı mübarizə məqsədilə istifadə olunan sink-fosfid preparatı Avropa İttifaqı, MDB-yə daxil olan bir çox dövlətlər tərəfindən qadağan edilməsinə baxmayaraq, Azərbaycanda hələ də istifadə edilir. Sink-fosfid tərkibində yüksək toksiki zəhərə malik, heyvanlar aləmi və insanlar üçün təhlükəli olan pestisiddir. Sink-fosfiddən adətən siçanabənzər gəmiricilərlə mübarizə aparmaq üçün zəhərli, aldadıcı yemlər hazırlanaraq istifadə olunur. Aldadıcı yem hazırlanarkən sink-fosfid bitki yağı və dənli taxıllarla qarışdırılaraq gəmiricilər olan yerlərə qoyulmalıdır. Sink-fosfid gəmiricilərin orqanizminə daxil olaraq parçalanaraq hidrogen fosfin qazına çevrilir və toksiki zəhərlənmə baş verir. Əmələ gələn fosfin qazı havanı sıxışdırıb çıxarır və ərazidə zəhərli qaz yaranır ki, bu da bütün canlı orqanizmlərə və ətraf mühitə neqativ təsir göstərir. Sink-fosfidin istifadəsindən sonra ölmüş gəmiricilər və qalan zəhərli yem qarışıqları yığışdırılmalı və müvafiq qaydada məhv edilməlidir. Sink-fosfid istifadə olunan ərazilərə, otlaq və əkin sahələrinə 10-15 gündən tez heyvanların buraxılması qadağandır. Lakin çöl quşları və heyvanlar ərazilərdən zəhərli yemin qalıqları, vəhşi heyvanlar və quşlar, o cümlədən, adları “Qırmızı kitab”a düşmüş heyvanlar ölmüş gəmiricilərlə qidalanaraq zəhərlənib məhv olurlar. Ərazidə qalan sink-fosfid qalıqları ətraf mühit və insanların zəhərlənməsi üçün ciddi təhlükə yaradır.

Hesablama Palatası tərəfindən aparılan auditin nəticələri müzakirə edilərək, Azərbaycanda zərərli gəmiricilərə qarşı mübarizə məqsədilə istifadə olunan sink fosfid preparatının Avropa İttifaqı ölkələri və MDB-yə daxil olan bir sıra dövlətlər tərəfindən qadağan edilməsini, sink-fosfidin, ətraf mühitə, flora və faunaya, heyvanlar aləminə, insanlara yaratdığı təhlükələrin ciddiliyini, onu qadağan edən ölkələrin sayının və preparatın tətbiqi ilə bağlı təhlükələrin daha da artmasını nəzərə alaraq, sink fosfidin dövlət qeydiyyatından keçən pestisidlərin siyahısından çıxarılması, istifadəsinin dayandırılması və onun başqa pestisidlərlə əvəz olunması məsələsinin “Fitosanitar nəzarəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidmətinin nəzdində yaradılmış Elmi Texniki Şurada və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2007-ci il 22 yanvar tarixli 10 nömrəli qərarına əsasən yaradılmış Ekspert Şurasında müzakirə edilməsi məqsədəuyğun hesab edilmişdir.

Göstərilənləri nəzərə alaraq, sink-fosfidin dövlət qeydiyyatından keçən pestisidlərin siyahısından çıxarılması barədə müvafiq qərarın qəbul edilməsini məqsədəuyğun hesab edirik.

10. Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiymət) Şurasının “Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən göstərilən sudan pullu istifadə xidmətlərinin tarifləri barədə” 12 aprel tarixli 06 nömrəli qərarına əsasən suvarma suyunun hər min m³- i 0,50 manat, qış otlaq sahələrinə və örüzlərə verilən suyun 1 hektarı üzrə 0,40 manat təsdiq edilmişdir. Lakin sənaye, kommunal-məişət və digər məqsədlər üçün Azərbaycan Respublikası Tarif (Qiymət) Şurası tərəfindən müvafiq tarif təsdiq edilməmişdir. Qeyd edilən məqsədlər üçün istifadə edilən suyun tarifləri təsdiq edilmədiyindən Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin yerli strukturları tərəfindən göstərilən sudan pullu istifadə xidmətlərinin tarifləri sərbəst müəyyən edilir ki, bu da mövcud qanunvericilikdə nəzərdə tutulmamışdır. Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin yerli strukturlarında aparılan nəzarət tədbiri zamanı müəyyən edilmişdir ki, bəzi Suvarma Sistemləri İdarələri sudan istifadə edənlər Birliklərinin xidmət göstərdiyi ərazilərdən kənarında olan sənaye, kommunal-məişət və digər məqsədlər üçün sudan istifadəçilər ilə birbaşa müqavilə bağlayaraq, onlara hər min m³ suya müxtəlif tariflər müəyyən edərək su satışını həyata keçirmişlər.

Belə vəziyyət respublikanın müxtəlif ərazilərində yerləşən Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin yerli strukturları tərəfindən göstərilən sudan pullu istifadə xidmətlərinin tariflərinin fərqli müəyyən edilməsinə səbəb olmaqla, vahid tarif siyasətinin həyata keçirilməsinə imkan vermir və yerlərdə tariflərin müəyyən edilməsində subyektiv amillərə şərait yaradır.

Göstərilənləri nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikası Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən göstərilən sudan pullu istifadə xidmətlərinin tariflərinin (sənaye, kommunal-məişət və digər məqsədlər üçün) Azərbaycan Respublikası Tarif (Qiymət) Şurasında baxılmasını məqsədəuyğun hesab edirik.

11. Hesablama Palatası tərəfindən 2007-2012-ci illərdə “Azəristiliktəchizat” ASC-nə dövlət büdcəsindən əsaslı təmirə, zərərin ödənilməsinə və əsaslı vəsait qoyuluşuna ayrılan vəsaitlərin istifadəsi üzrə aparılan nəzarət tədbirləri sosial və digər təşkilatların balanslarında olan qazanxanaların bərpa olunmasına dövlət əsaslı vəsait qoyuluşundan vəsaitin sərf edilməsi, sərf edilən vəsait hesabına yaranan yeni əsas fondların Cəmiyyətin balansına qəbul edilməsi ilə amortizasiya xərclərinin artdığı, dövlət büdcəsindən istehsalat obyektlərinin əsaslı təmirinə ayrılmış vəsaitdən Cəmiyyətin balansında olmayan və gəlirlərində iştirak etməyən obyektlərin təmirinə, qazanxanaların tikintisinə və məhəllədaxili istilik xəttinin yenidən qurulmasına vəsait yönəldildiyi, dövlət büdcəsindən ayrılan subsidiyanın əhali qrupu tərəfindən istehlak olunan istilik enerjisinin tarifləri üzrə yaranan zərərin ödənilməsinə deyil, Cəmiyyətin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələri

üzrə yaranan zərərin ödənilməsinə yönəldildiyi müəyyən olunmuşdur.

Eyni zamanda, dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşundan yeni qazanxanaların tikintisi və mövcud istilik məntəqələrinin modernləşdirilməsinə vəsaitin yönəldilməsi istilik enerjisi istehsalının artmasına təsir etsə də, istehsal edilmiş istilik enerjisinin satılması və istehlakçıya çatdırılmasında problemlərin yaranması və istehsal edilmiş istilik enerjisinin vaxtında istehlakçılara ötürülməməsi əlavə istehsal xərclərinin yaranmasına və kreditor borcların artmasına səbəb olmuşdur. Bu isə, əsas vəsaitlərin səmərəsiz amortizasiya olunmasına gətirib çıxarmaqla yanaşı, büdcədən Cəmiyyətə ayrılan subsidiyaların artmasına təsir etmişdir. Əhali qrupu ilə kommertiya təşkilatlarına satılan istilik enerjisinə və isti suya eyni tarifi tətbiq edilməsi isə dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitin həcmi artırılmasına mütənəsb olaraq zərərin də artması ilə səbəb olur.

Qeyd olunanlar aşağıdakı cədvəldən daha aydın görünür:

Sıra №	dövr	Dövlət büdcəsindən ayrılan vəsait			Cəmi büdcə vəsaiti xərclənmiş	Zərə
		əsaslı vəsait qoyuluşu üzrə	"Məhsula görə ödəniş" maddəsi üzrə subsidiya	"Mənzil və Kommunal təsərrüfat" bölməsinin istehsal obyektlərinin əsaslı təmiri" xərc maddəsi üzrə		
1	2007	17000,0	8350,8	5024,2	30375,0	12414,4
2	2008	15000,0	12361,1	5024,2	32385,3	18164,4
3	2009	11000,0	14264,3	5244,7	30509,0	17314,1
4	2010	15984,0	14264,3	4720,3	34968,6	14330,3
5	2011	11760,0	14708,3	4720,3	31188,6	22136,4
6	2012	14599,5	20172,1	-	34771,6	27601,1
	Cəmi	85343,5	84120,9	24733,7	194198,1	

Cədvəldən göründüyü kimi, 2007-ci ilə nisbətən sonrakı illərdə istilik enerjisi üzrə istehsal və istehlakçıların artmasına baxmayaraq, zərərin həcmi və zərərin ödənilməsi üçün büdcədən ayrılan subsidiyanın həcmi daim artmış, əsaslı vəsait qoyulmuş bir sıra obyektlər üzrə istehsalat xərcləri satılmış istilik enerji gəlirlərindən artıq olmuşdur.

Aparılmış təhlillər, eyni zamanda, istilik enerjisi üçün müəyyən edilmiş tariflərin enerjinin əldə olunmasına çəkilmiş xərclərdən nəzərəcarpacaq dərəcədə aşağı olduğunu göstərir.

Yuxarıda göstərilənləri, Cəmiyyətin ildən-ilə kreditor borcların artması, satılan istisu və istilik enerjisinə görə yaranan zərərə görə dövlət büdcəsindən ayrılan subsidiyalardan asılılığın aradan qaldırılması, habelə, Cəmiyyətin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətində şəffaflığın daha da artırılması məqsədi ilə:

- istilik enerjisi sahəsində fəaliyyət üçün əsas hüquqi, iqtisadi və təşkilati əsasları müəyyən edən, istilik enerjisi istehsalı, daşınması, təchizatı və istifadəsi ilə bağlı münasibətləri tənzimləyən, istilik təchizatı obyektlərinin layihələndirilməsi, tikintisi, yenidən qurulması, istismarı ilə bağlı məsələləri reqlamentləşdirən, bu sferada dövlət siyasətinin əsas prinsiplərini və dövlət dəstəyinin formaları və digər məsələləri özündə əks etdirən müvafiq qanunun və enerji resurslarından səmərəli istifadə olunması, istehsalçı-istehlakçı münasibətlərinin hüquqi müstəvidə tənzimlənməsi, tərəflərin hüquq və vəzifələrinin müəyyənləşdirilməsi və digər məsələlərin həlli ilə bağlı istilik enerjisindən istifadə qaydalarının hazırlanması;

- hüquqi şəxslərin real istehlak olunmuş istiliyə görə ödəmənin aparılmasına cəlb edilməsi məqsədilə istilik haqqı tariflərinə, normalarına və onların hesablanma metodologiyasına yenidən baxılması;

- cəmiyyətin faktiki fəaliyyəti ilə onun fəaliyyətini tənzimləyən normativ hüquqi aktlar arasında olan uyğunsuzluqların aradan qaldırılması istiqamətində müvafiq tədbirlərin görülməsi, istilik enerji müəssisəsinin, nəql və paylama xətlərinin texniki pasportlarının hazırlanması təklif edilir.

12. “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 31.1-ci maddəsinə görə əmək pensiyası hüququ olan şəxslər əmək pensiyası hüququnun yarandığı gündən heç bir müddət məhdudiyəti olmadan istənilən vaxt əmək pensiyasının təyin olunması üçün müraciət edə bilərlər. Müvafiq qaydada qeydiyyatda alınmış ““Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən əmək pensiyalarının təyin edilməsi, sosial sığorta stajının müəyyən olunması, əmək pensiyası sənədlərinin rəsmiləşdirilməsi, baxılması və saxlanması Qaydaları”nın 2.2.6-cı bəndində bildirilir ki, 01.01.2010-cu il tarixədək qüvvədə olan qanunvericiliyə uyğun yaşa görə əmək pensiyası hüququ olan, lakin həmin tarixdən sonra əmək pensiyası təyin edilməsi üçün müraciət etmiş şəxslərə Qaydaların 2.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş şərtlər tətbiq edilir.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının 149-cu maddəsinin VI hissəsinə əsasən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının aktları Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, qanunlarına, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanlarına və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarlarına zidd olmamalıdır. Həmin maddənin VII hissəsinə əsasən fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqi vəziyyətini yaxşılaşdıran, hüquq məsuliyyətini aradan qaldıran və ya yüngülləşdirən normativ hüquqi aktların qüvvəsi geriyyə şamil edilir. Başqa normativ hüquqi aktların qüvvəsi geriyyə şamil edilmir.

“Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun 87.2-ci maddəsinə əsasən fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqi vəziyyətini yaxşılaşdıran, hüquqi məsuliyyətini aradan qaldıran və ya yüngülləşdirən normativ hüquqi aktın qüvvəsi həmin normativ hüquqi aktda və ya onun qüvvəyə minməsi haqqında aktda birbaşa göstərilib-göstərlməməsindən asılı olmayaraq onun qüvvəyə minməsindən əvvəl əmələ gələn münasibətlərə şamil edilir.

Qeyd olunanları nəzərə alaraq, Qaydaların 2.2.6-cı bəndində “də bu Qaydaların 2.1-ci bəndində” sözlərinin “01.01.2010-cu il tarixədək qüvvədə olmuş qanunvericilikdə” sözləri ilə əvəz edilməsi təklif olunur.

13. “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən əmək pensiyalarının təyin edilməsi, sosial sığorta stajının müəyyən olunması, əmək pensiyası sənədlərinin rəsmiləşdirilməsi, baxılması və saxlanması Qaydaları”nın 2.4.5-ci bəndində 01.01.2010-cu il tarixədək əlil olan, lakin həmin tarixdən sonra əlilliyə görə əmək pensiyası təyin edilməsi üçün müraciət etmiş şəxslərə, həmçinin 2.6.5-ci bəndində 01.01.2010-cu il tarixədək ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyası hüququ olan, lakin həmin tarixdən sonra ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyası təyin edilməsi üçün müraciət etmiş ailə üzvlərinin ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyaları təyin edilərkən bu Qaydaların 2.3.1-ci yarımbəndi ilə müəyyən edilmiş şərtlər tətbiq edildiyi bildirilir.

Bu təkliflərin 12-ci bəndinin 2-ci və 3-cü abzaslarında qeyd edilənləri nəzərə alaraq, Qaydaların həmin bəndlərdə “də bu Qaydaların 2.3.1-ci yarımbəndi ilə” sözlərinin “01.01.2010-cu il tarixədək qüvvədə olmuş qanunvericilikdə” sözləri ilə əvəz edilməsi məqsədəuyğundur;

14. “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 18.2-ci və 18.3-cü maddələri əmək pensiyasının sığorta hissəsinin əmək qabiliyyəti olmayan ailə üzvləri arasında bölünməsinə tənzimləyir. Qanunun 14.1-ci maddəsi ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyası hüququ olan şəxsləri müəyyən edir. Həmin maddədə göstərilmiş şəxslərdən bir qismi (15-18 yaş arası övladlar, ən çoxu 23 yaşına çatanaqədək təhsil müəssisələrinin əyani şöbəsində təhsil alanlar, 8 yaşına çatmamış şəxslərə baxanlar) əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Qanunun 18.2-ci və 18.3-cü maddələrində isə yalnız əmək qabiliyyəti olmayan ailə üzvləri qeyd edilir. Aparılmış nəzarət tədbirləri zamanı da müəyyən edilmişdir ki, ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyası Qanunun 14.1-ci maddəsində qeyd edilən şəxslərə məhdudiyətsiz verilir.

Göstərilənləri nəzərə alaraq Qanunun 18.2-ci və 18.3-cü maddələrində “əmək qabiliyyəti olmayan ailə üzvlərinin” sözlərinin “Qanunun 14.1-ci maddəsinə əsasən pensiya hüququ olan ailə üzvlərinin” sözləri ilə əvəz edilməsi məqsədəuyğundur.

15. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 44.2-ci maddəsinə əsasən

Siyahısı qanunvericiliklə müəyyənləşdirilən ayrı-ayrı fəaliyyət növləri ilə hüquqi şəxslər yalnız xüsusi icazə (lisenziya) əsasında məşğul ola bilərlər. Həmin Məcəllənin 44.4-cü maddəsinə əsasən hüquqi şəxsin xüsusi icazə (lisenziya) alınması zəruri olan fəaliyyəti həyata keçirmək hüququ belə lisenziyanın alındığı andan və ya lisenziyada göstərilən vaxtda əmələ gəlir və bu hüquqa, əgər qanunvericiliklə ayrı qayda müəyyənləşdirilməyibsə, lisenziyanın müddəti qurtardıqda xitam verilir. 59.2.3-cü maddəsinə əsasən lazımi xüsusi icazə (lisenziya) olmadan fəaliyyət və ya qanunla qadağan edilmiş fəaliyyət həyata keçirildikdə və ya qanunvericilik digər şəkildə dəfələrlə və ya kobudcasına pozulduqda və ya ictimai birlik və ya fond onun nizamnamə məqsədlərinə zidd fəaliyyətlə müntəzəm məşğul olduqda, habelə bu Məcəllədə nəzərdə tutulan başqa hallarda məhkəmənin qərarı ilə hüquqi şəxs ləğv edilə bilər. Mülki Məcəllənin 349-cu maddəsinə əsasən hüquqi şəxsin öz nizamnaməsində müəyyənləşdirilmiş fəaliyyət məqsədlərinə zidd olaraq bağladığı əqd, əgər əqdə iştirak edən digər tərəfin onun qanunsuz olduğunu bildiyi və ya bilməli olduğu sübuta yetirilərsə, həmin hüquqi şəxs və ya onun təsisçisi tərəfindən mübahisələndirilə bilər. 404-1-ci maddəyə əsasən Dövlət satınalmaları müqaviləsinə dair münasibətlər Azərbaycan Respublikasının dövlət satınalmaları haqqında qanunvericiliyinə uyğun tənzimlənir.

“Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının 1992-ci il 15 dekabr tarixli 405 nömrəli Qanununun 7-ci maddəsinə əsasən qüvvədə olan qanunvericiliyə müvafiq surətdə lisenziyalaşdırılmalı olan sahələrdə fəaliyyət üçün xüsusi razılıq (lisenziya) almaq Sahibkarın vəzifəsidir. Həmin Qanunun 11-ci maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasında sahibkarlıq fəaliyyətinin bəzi növləri yalnız xüsusi razılıq (lisenziya) əsasında həyata keçirilir.

Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin 99-7.1-ci maddəsinə əsasən hüquqi şəxsi müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum etmə sahibkarlıq fəaliyyətinin müəyyən növünü həyata keçirməyə icazə verən xüsusi razılığın (lisenziyanın) və ya xüsusi icazənin ləğv edilməsindən, müəyyən əqdlərin bağlanılmasının, səhm və ya digər qiymətli kağızların buraxılmasının, dövlətdən subsidiyaların və ya başqa güzəştlərin əldə edilməsindən və ya digər fəaliyyətlə məşğul olmanın qadağan edilməsindən ibarətdir. Həmin Məcəllənin 192.1-ci maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatına alınmadan və ya xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunduğu halda belə razılıq (lisenziya) almadan, həmçinin lisenziyalaşdırılma şərtlərinin pozulması ilə və ya xüsusi icazə olmadan mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyalardan istifadə etməklə həyata keçirilən sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaya görə cinayət məsuliyyəti müəyyən edilmişdir.

Göstərilənləri nəzərə alaraq aşağıdakıları təklif edirik:

- “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2001-ci il 27

dekabr tarixli 245-IIQ nömrəli Qanununun 8.1-ci maddəsinə aşağıdakı məzmununda yeni abzas əlavə edilsin:

“8.1. Siyahısı qanunvericiliklə müəyyənləşdirilən ayrı-ayrı fəaliyyət növləri üzrə dövlət satınalma prosedurlarında yalnız həmin fəaliyyət üzrə xüsusi icazə (lisenziya) almış rezident və qeyri-rezident hüquqi və ya fiziki şəxslər, yaxud hüquqi şəxslər iddiaçı kimi iştirak edə bilərlər.”

- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 28 fevral tarixli 34 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Mallar (işlər və xidmətlər) üzrə satınalma müqaviləsinin nümunəsi”nə aşağıdakı məzmununda yeni abzas əlavə edilsin:
“24.3. Siyahısı qanunvericiliklə müəyyənləşdirilən ayrı-ayrı fəaliyyət növləri üzrə verilmiş xüsusi icazə (lisenziya) ləğv edildikdə müqavilənin ləğv edilməsi siyahısı qanunvericiliklə müəyyənləşdirilən ayrı-ayrı fəaliyyət növləri üzrə verilmiş xüsusi icazə (lisenziya) qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada ləğv olunduqda sifarişçi müqaviləni ləğv edir.”